

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *LA DECLARACIÓ DE LUARCA SOBRE EL DRET HUMÀ A LA PAU*

Palau del Parlament, 8 d'abril de 2008

Moltes gràcies a tots vostès per les seves intervencions. Si m'ho permeten, voldria remarcar tres idees, tres idees que d'una manera o altra ja han sortit avui i en les que voldria incidir.

La primera, la més repetida: la pau és molt més, efectivament, que l'absència de violència. Ja és molt, per a la humanitat, a la vista de la història, i a la vista del món actual, aconseguir l'absència de violència. És molt, però en cap cas és suficient. És un primer pas, però en cal fer més perquè la pau sigui sostenible, duradora, i no un parèntesi entre períodes de violència.

Si em permeten posar un símil mèdic, és evident que s'ha d'abaixar la febre del malalt, però si només li abaixes la febre i no el cures, tornarà a pujar la febre. De vegades els tractaments que fem són per abaixar la febre, no són per curar el malalt; és a dir, de vegades rebaixem les expressions de violència, però no resolem els conflictes.

Aquest Parlament, com els deia al principi, té els seus fonaments en les assemblees de pau i treva, assemblees que van néixer com una simple treva per als diumenges, perquè la gent pogués anar a l'església sense ser atacada. O sigui, el que es va pactar va ser: "Diumenge no atacarem ningú perquè tothom pugui anar a l'església." Bé, doncs, això, aquest primer pas, va significar que en vinguessin altres, i molt a poc a poc, molt a poc a poc, s'anà construint primer, s'anà consolidant després, un espai de trobada, de diàleg, de pactes, amb garantia per resoldre els conflictes.

No ens enganyem: l'existència de conflictes és absolutament inherent a les relacions humanes; sempre hi haurà conflictes. El que cal aconseguir és canalitzar-los sempre amb l'ús de la paraula, el diàleg i el pacte. Per tant, resoldre els conflictes i no les expressions dels conflictes.

Segona idea. Aquest llibre ens ve a recordar que hi ha una relació directa entre desigualtats i conflictes, entre repartiment de recursos i conflictes. I això s'ha de tenir en compte a l'hora de pensar tant en la seguretat internacional com en la seguretat de cada país, com en la seguretat de cada societat, com en la seguretat de cada poble, com gairebé en la seguretat de cada persona.

Si es mantenen els desequilibris materials extrems entre països o entre les persones d'una mateixa societat, si hi ha l'evidència, o la sensació, que no hi ha llibertat, o que no hi ha igualtat, o que no hi ha fraternitat, o que no hi ha justícia, si no hi ha respecte als drets humans, els conflictes es podran mantenir latents o expressar-se de manera violenta, però el que és segur és que la inseguretat serà absolutament present.

Tots volem la pau, i, per tant, tots hem de començar a entendre que no ens podem resignar a combatre la violència, sinó a prevenir-la, a resoldre'n les causes. Si no, sempre farem tard.

I això vol dir corregir desequilibris, reduir la desigualtat i garantir el respecte als drets humans. Vol dir, en definitiva, treballar per la sostenibilitat del món, no solament la mediambiental, la del planeta, sinó afegir-hi també, introduir arreu, el concepte de la sostenibilitat social, absolutament indispensable en el desenvolupament d'aquest món global del segle XXI. Segur que no és cosa d'un dia a l'altre, no s'aconseguirà d'avui a demà, però cal anar fent camí.

I tercera i última: la Declaració de Lluçanès és un projecte, un impuls de baix cap amunt, des de la societat civil –té diverses expressions, la societat civil asturiana, la societat civil catalana, i la d'altres indrets– cap a les institucions mundials.

El món del segle XXI és una gran xarxa de xarxes, i l'estructura en xarxa, precisament, permet no esperar lentes decisions del cim d'una estructura jeràrquica. El món del segle XXI és un món de participació, de respostes àgils, d'adaptació als canvis, un món d'organitzacions en xarxa, obertes.

Hi insisteixo: un món de participació. Tots hi tenim alguna cosa a dir, tots hi podem aportar alguna cosa, tots hi tenim alguna cosa a fer.

I també crec, sincerament, que tots podem aprendre molt d'aquesta Declaració de Luarca. Aquest ja no és un món per a jerarquies tancades. Aquest és un món obert que té molts reptes sobre la taula i que compta amb la participació de tothom per donar-hi respostes.

Senyor Villán, molta sort i molt bona feina en el camí que encara ha de seguir aquesta Declaració.

I a tots vostès, moltes gràcies per la seva participació i per la seva assistència.

Bona tarda.